

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/154/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113213648
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8113213648.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a sudcov JUDr. Michala Boroňa a JUDr. Petra Straku v právnej veci žalobkyne Ing. M. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom K., C. XX, právne zastúpená JUDr. Martinom Kirňakom, advokátom so sídlom v Prešove, Hlavná 29, proti žalovaným: 1/ A. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. M., M. XX/X, právne zastúpený JUDr. Jánom Prazňákom, advokátom so sídlom v Košiciach, Mäsiarska 18 a 2/ M. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. A.. A. R. X, R., v konaní o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 17C/124/2013-55 zo dňa 31.03.2014 takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje sa rozsudok.

II. Žalobkyňa je povinná uhradiť žalovanému v 1/ rade trovy odvolacieho konania vo výške 197,58 Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jána Prazňáka, advokáta v Košiciach v lehote 15 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej len „prvostupňový súd“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Zaviazal žalobkyňu nahradiť žalovanému v 1. rade trovy konania spočívajúce v náhrade nákladov právneho zastúpenia vo výške 904,19 Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet jeho právneho zástupcu.

Prvostupňový súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané, že dňa 12.04.2012 uzatvorila žalovaná v 2. rade a žalovaný v 1. rade darovaciu zmluvu, na základe ktorej žalovaná v 2. rade ako daryňa darovala žalovanému v 1. rade - svojmu synovi pozemky v kat. úz. K. zapísané na LV č. XXX parc. CKN 142, 143, 144 a rodinný dom súp. č. XX, postavený na parc. CKN 142 s vedľajšími stavbami a príslušenstvom v 1/2. Vklad bol povolený a zapísaný správou katastra A. pod číslom V-363/2012. Ďalej zo skutkového stavu, podľa ktorého z LV č. XXX Okresného úradu Sabinov kat. úz. K. vyplýva, že parc. KNC 142, 143, 144 sú zapísané v podielovom spoluvlastníctve žalovaného v 1. rade v 1/2 titulom nadobudnutia - darovacia zmluva a v 1/2 na žalovanej v 1. rade s titulom nadobudnutia osvedčenia o dedičstve a žalovaný v 1. rade v podiele 1/4 titulom nadobudnutia rozhodnutia D 1473/83.

Ďalej mal za preukázané z výpovede svedkyne Q. Z., ktorá pracuje ako matrikárka U. M., ktorá overovala podpis žalovanej v 1. rade dňa 12.04.2012, o čom predložila k nahliadnutiu osvedčovaciu knihu, kde pod poradovým č. 179, 180, 181 s dátumom 12.04.2012 bol overený podpis žalovanej v 2. rade. Overenie podpisu bolo vykonané v zariadení R.. Žalovaná pred ňou podpísala ľavou rukou darovaciu zmluvu, pretože pravú ruku mala meravú. Svedkyňa sa pýtala žalovanej, či vie, čo podpisuje a uviedla, že áno. Žalovaná v 2. rade ich čakala v priestore jedálne, bola na vozíčku, potom ju syn odviezol na izbu, kde ona pred ňou podpísala darovaciu zmluvu. K žalovanej v 2. rade prišla na základe žiadosti žalovaného v 1.

rade a čakala ich v zariadení, kde bol aj personál zariadenia. Žalovaná v 2. rade sa podpisovala pomaly, ale podpisovala sa sama. Ďalej vychádzal z vyšetrovacieho spisu OR PZ Prešov, odbor kriminálnej polície č. ORP-27/2-Vys-PO-2014 DT, podľa ktorého prvostupňový súd zistil, že dňa 18.12.2013 podala žalobkyňa trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu podvodu a zneužívania právomoci verejného činiteľa, ktorého sa mal dopustiť A. E. a Q. Z.. Uznesením zo dňa 03.02.2014 bolo odmietnuté podozrenie zo spáchania prečinu podvodu a prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa, pretože nie je dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku. Vyšetrovateľ v predmetnom uznesení poukázal na to, že vykonaným preverovaním nebol zistený úmysel uviesť do omylu a spôsobiť škodu M. E. darovaním jej podielu, keď bolo preverovaním zistené, že M. E. podpísala darovaciu zmluvu 12.04.2012. Poukazuje sa tam tiež na to, že denná sestra uviedla, že pani E. netrpí žiadnou psychickou poruchou, a tak nebolo zistené naplnenie znakov skutkovej podstaty prečinu zneužívania právomoci verejného činiteľa ani matrikárkou Q. Z.. Nebolo preukázané, že stará matka oznamovateľky sa nevie podpísať a na miesto toho robí krížik, čo vyvrátila Mgr. T. M., keď viedla, že preberanie dávky potvrdzuje pani E. podpisom ľavou rukou každý mesiac. Zamestnankyne zariadenia pre seniorov na R. Ing. T. M. a J. P. podľa záznamu z vyžadenia zhodne uviedli, že pani E. po mozgovej príhode má ochrnutú pravú časť tela, ale drží sa dobre, komunikuje dobre, zodpovedajúco jej veku, netrpí psychickou poruchou, berie lieky na podporu činnosti mozgu, nie je pozbavená svojprávosti. Mesačne podpisuje preberanie dávky v hmotnej núdzi ľavou rukou, na doklade napíše svoje meno, píše pomaly, ale vždy sa podpíše. Ďalej vychádzal zo záznamu o vypočutí Q. Z., z ktorého vyplývalo, že pracuje ako matrikárka, jej náplňou práce je overovanie podpisov. V r. 2012 za ňou prišiel pán E. zo Z. M. s tým, že potrebuje overiť podpis matky. Matrikárka tam došla s osvedčovacíou knihou, videla pani E. prvýkrát, sedela v jedálni za stolíkom. Predtým, ako začala pani E. podpisovať exempláre zmluvy, pýtala sa jej, či vie čo podpisuje, na čo jej povedala, že vie. Písala pomaly ľavou rukou, ešte pred tým si skúšala podpis na papierik a pamätá si, že si robila dokonca starosti, ako bude vyzerat' jej podpis, keď píše ľavou rukou.

Zo zisteného skutkového stavu mal tak za preukázané, že darovacia zmluva zo dňa 12.04.2012 je vyhotovená v písomnej forme a podpísaná obdarovaným aj daryňou, pričom jej podpis bol osvedčený matrikárkou Q. Z., ale zmluvu podpísala žalovaná v 2. rade sama. Skutočnosť osvedčenia podpisu mal za preukázanú aj z predloženej overovacej knihy a kópia overenia podpisu sa nachádza aj vo vyšetrovacom spise. Mal za vyvrátené tvrdenie žalobkyne o tom, že žalovaná v 2. rade nepodpísala darovaciu zmluvu, že sa na nej nenachádza jej podpis, lebo po ochrnutí nevedela písať a podpisovala sa len krížikom. Taktiež mal za vyvrátené tvrdenie žalobkyne aj vypočutím zamestnankyň zariadenia pre seniorov, ktoré pracujú v zariadení, kde žije žalovaná v 2. rade, ktorí potvrdili, že žalovaná v 2. rade prijíma dávky v hmotnej núdzi a podpisuje sa ľavou rukou. Pokiaľ ide o vôľu daryne, súd z jej výsluchu mal za preukázané, že jej vôľou bolo darovať žalovanému v 1. rade svoj podiel v nehnuteľnostiach v K., čo jednoznačne žalovaná potvrdila, že svoj majetok chce darovať synovi, nikomu inému, má len jedného syna, ktorý sa o ňu stará. Mal za preukázané, že žalovaná v 2. rade je svojprávnou osobou, vie čítať, písať a nebolo preukázané, aby tento právny úkon robila pod nátlakom násillia alebo bez právnej vyhrážky.

Na takto zistený skutkový stav teda prijal právny názor, že nezistil dôvody pre neplatnosť darovacej zmluvy vo vzťahu k pravosti podpisu žalovanej v 2. rade na spornej darovacej zmluve. Nezistil dôvody pre neplatnosť právneho úkonu v zmysle § 40 Občianskeho zákonníka, keďže darovacia zmluva bola urobená v písomnej forme a je podpísaná oboma účastníkmi tohto právneho úkonu, a to vo forme, ako to vyžaduje zákon a podpis obdarovanej bol úradne overený. Vo vzťahu k návrhu žalobkyne na vykonanie znaleckého posudku grafológom o pravosti podpisov žalovanej v 2. rade prvostupňový súd prijal záver, že tento dôkaz nevykoná, pretože ho považuje za zbytočný a nehospodárny, keďže pravosť podpisu žalovanej v 2. rade bola na darovacej zmluve zákonným spôsobom úradne overená formou legalizácie, podpis bol osvedčený matrikárkou v overovacej knihe a nevznikli žiadne pochybnosti o tom, že žalovaní darovaciu zmluvu vlastnoručne podpísali. Poukázal na to, že prvotné tvrdenie žalobkyne odôvodňovalo neplatnosť darovacej zmluvy, spočívalo v tom, že žalovaná nie je spôsobilá sa podpísať, robí tak len krížikom, lebo má pravú ruku ochrnutú. To bolo vyvrátené vykonaným dokazovaním. Žalovaná v 2. rade navyše za prítomnosti procesných strán pri svojom výsluchu dňa 06.02.2014 preukázala, že sa ľavou rukou vie podpisovať, teda bolo preukázané, že je schopná sa vlastnoručne podpísať a pokiaľ jej dnešný podpis oproti podpisu na darovacej zmluve v súčasnej dobe pôsobí trochu odlišne v dôsledku trasu ruky, je potrebné hodnotiť, že žalovaná v 2. rade je 87-ročná osoba s ochrnutím polovice tela a od podpisu

darovacej zmluvy ubehli 2 roky, teda jej podpis je dnes odrazom jej súčasného zdravotného stavu, jej emócií, ale táto skutočnosť nerobí neplatným jej právny úkon z 12.04.2012.

Poukázal na ustanovenie § 34, § 35 ods. 1, 2, § 37 ods. 1, § 38 ods. 1, 2, § 40 ods. 1 až 6 Občianskeho zákonníka.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a úspešnému žalovanému v 1. rade, ktorý si uplatnil náhradu trov konania priznal ich náhradu, a to vo výške 904,19 Eur, ktoré spočívajú v náhrade nákladov právneho zastúpenia. Trovy právneho zastúpenia prvostupňový súd priznal ako odmenu za vykonané úkony právnej služby, ďalej náhradu režijného paušálu, náhradu za stratu času a cestovné výdavky podľa Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. - advokátskej tarify. Žalobkyňu zaviazal zaplatiť žalovanému v 1. rade trovy priamo na účet jeho právneho zástupcu.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalobkyňa. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie alebo zrušil rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V odvolaní ďalej uviedla, že napadnutý rozsudok považuje za rozsudok, ktorý vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu a z tohto dôvodu za predčasný. Rovnako vychádza z nesprávneho právneho názoru. Považuje ho za nezrozumiteľný a nepreskúmateľný.

V odvolaní ďalej uviedla:

„Prvostupňový súd svoje rozhodnutie v podstate opiera o výsluchy žalovaného vl. Rade, žalovanej v 2. Rade. svedkyne Q. Z. a pripojeným vyšetrovacím spisom v ktorom sa okrem iného odvoláva na tvrdenia Ivany M. a J. P..

Z takto vykonaného dokazovania má súd za to, že pri darovacej zmluve, ktorá je predmetom tohto sporu boli splnené všetky zákonom požadované predpoklady.

Ako správne konštatuje súd vo svojom rozsudku, aby mal právny úkon požadované právne následky, musí byť platný. Neplatnosť právneho úkonu môže nastať len z dôvodov, ktoré uvádza zákon, a ide buď o vady vôle alebo prejavu podľa § 37 OZ, pre nespôsobilosť účastníka na právny úkon podľa § 38 OZ, pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi podľa § 39 OZ alebo pre nedostatok formy podľa § 40 OZ. Právny úkon, ktorý je neplatný nevyvoláva právne účinky.

Právny úkon vyžaduje pre svoju platnosť splnenie všetkých vyššie uvedených zákonných predpokladov. Ak absentuje čo i len jeden zo zákonných predpokladov požadovaných pre platnosť právneho úkonu, tento je neplatný.

Žalobkyňa v tomto konaní spochybňuje skutočnosť, že právny úkon bol vykonaný v súlade s § 40 OZ, podľa ktorého právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou. Tvrdí, že darovaciu zmluvu zo dňa 12.04.2012 nepodpísala žalovaná v 2. rade vlastnou rukou. Uvedené tvrdí na základe toho, že už laickým pohľadom je zrejme, že podpis žalovanej v 2. rade na darovacej zmluve zo dňa 12.04.2012 a podpis žalovanej v 2. rade urobený na výsluchu dňa 06.02.2014 (nachádzajúci sa na č. 1. 41 súdneho spisu) nie sú podpismi jednej a tej istej osoby. Je zrejme, že podpis na darovacej zmluve je robený jedným ťahom, je súvislý (nie kostrbatý) a jednotlivé písmená sú čitateľné a v jednej rovine. Na druhej strane podpis zo dňa 06.02.2014 je nečitateľný, jednotlivé písmená sú rovnako nečitateľné, nie je urobený jedným ťahom a je nesúvislý - kostrbatý. Uvedené je o to zaujímavejšie, že práve podpis zo dňa 06.02.2014 mal byť podpisom, kedy mala byť žalovaná v 2. rade už rozpísaná, keďže podpis zo dňa 12.04.2012 mal byť podpisom bezprostredne po mozgovej príhode žalovanej v 2. rade, t. j. v čase, keď sa v podstate učila písať (pôvodne ako pravačka) ľavou rukou. Práve z vyššie uvedených dôvodov žalobkyňa žiadala, resp. navrhovala vykonať dokazovanie formou znaleckého posudku, ktoré však súd nepripustil.

Žalobkyňa poukazuje na skutočnosť, že prvostupňový súd svoje rozhodnutie okrem iného oprel aj o výsledky vyšetrovacieho spisu ČVS: ORP-27/2 a v ňom obsiahnuté výpovede svedkýň M. a P. aj napriek námietkam žalobkyne, že tento spis. resp. trestné konanie nebolo ku dňu vydania napadnutého

rozsudku právoplatne skončené. Z tohto dôvodu žalobkyňa navrhovala konanie v tejto veci prerušiť do právoplatného skončenia trestného konania. Súd tento návrh neakceptoval ba čo viac, svoj rozsudok oprel o dôkazy nachádzajúce sa v tomto právoplatne neukončenom vyšetrovacom spise.

Záverom teda zhrnúc vyššie uvedené máme za to, že skutkový stav, tak ako bol zistený súdom, nebol správne právne posúdený, a to preto, že súd rozhodol o návrhu posúdiac a zohľadniac iba vôľu darkyne, a to vôľu prejavenu pri jej výsluchu dňa 06.02.2014, teda až potom ako bola darovacia zmluva (právny úkon) urobený, avšak úplne odignoroval požiadavku zákona o forme právneho úkonu týkajúceho sa nehnuteľností, keď je nepochybné, že darkyňa sa nevie plynulo podpísať, a potom porovnávajúc podpis darkyne na darovacej zmluve a podpis darkyne pri jej výsluchu je na prvý pohľad i laikovi zrejme, že nejde o totožný podpis, ktorú skutočnosť mohol a mal súd odstrániť len vykonaním znaleckého dokazovania ohľadom podpisu darkyne na darovacej zmluve, ktorý návrh na vykonanie dokazovania však súd zamietol, a preto je jeho rozhodnutie nesprávne a predčasné. Teda súd nevykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu tak, aby si zabezpečil podklady pre svoje rozhodnutie. Pokiaľ žalobkyňa namieta podpis darkyne na darovacej zmluve, tento nedostatok nemôže byť reparovaný vôľou darkyne, ako to z rozhodnutia súdu vyplýva, keď aj súdu musí byť zrejme, a to z priebehu výsluchu, že darkyňa je toho času už ovplyvnená iba obdarovaným, keď nemožno opomenúť ani ten fakt, že konajúca sudkyňa pri výsluchu darkyne umožnila, aby darkyni obdarovaný hovoril čo a ako má darkyňa na otázky sudkyne odpovedať. Takýto postup nemôže viesť k objektívnemu zisteniu skutkového stavu, a potom ani k spravodlivému rozhodnutiu o prejednávanej veci, ktorý však od súdu žalobkyňa očakáva, a preto sa na súd so svojim návrhom aj obrátila.“

K podanému písomnému odvolaniu sa vyjadril žalovaný v 1. rade. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok prvostupňového súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 212 O.s.p., vo veci nariadil pojednávanie, doplnil dokazovanie o listinný dôkaz - uznesenie OR PZ, odbor kriminálnej polície Prešov VS: ORP-27/2-Vys-PO-2014 zo dňa 15.08.2014 a zistil, že napadnutý rozsudok je vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

Z obsahu spisu a po doplnení dokazovania odvolací súd konštatuje, že prvostupňový súd správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil (§ 153 ods.3 O.s.p.). Prvostupňový súd vychádzal zo skutkového stavu, ktorý má oporu vo vykonanom dokazovaní a vec vo vzťahu k platnosti právneho úkonu správne právne posúdil.

Odvolací súd si osvojuje náležité a presvedčivé odôvodnenie napadnutého rozsudku zo strany prvostupňového súdu, na ktoré poukazuje a na zdôraznenie správnosti rozsudku a v súvislosti s odvolacími dôvodmi dopríňa.

Žalobkyňa namieta v podanom odvolaní nedostatočné zistenia skutkového stavu a nesprávny názor a z týchto dôvodov považuje rozsudok za nezrozumiteľný a predčasný.

Odvolací súd konštatuje, že po preskúmaní veci nezistil skutkové ani právne vady napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu.

Odvolateľka tvrdí, že prvostupňový súd nedostatočne zistil skutkový stav veci, pokiaľ dospel k záveru, že pri darovacej zmluve, ktorej neplatnosť je predmetom konania, boli splnené všetky zákonom vyžadované predpoklady.

V súdnom konaní majú účastníci povinnosť tvrdenia, t.j. povinnosť uvádzať rozhodujúce skutočnosti a súčasne majú dôkaznú povinnosť, t.j. povinnosť navrhovať dôkazné prostriedky na preukázanie svojich tvrdení o tom, ktoré z navrhnutých dôkazných prostriedkov sa vykonajú, rozhodne súd (§ 120 ods. 1, 2 O.s.p.). Iba v prípade, ak súd nevykoná niektoré z dôkazných prostriedkov, ktoré boli navrhnuté a v dôsledku toho dôjde k neúplnému zisteniu skutkového stavu, je to dôvod podľa § 205 ods. 1 O.s.p.

Žalobkyňa navrhovala vykonanie dôkazu - znaleckého dokazovania ohľadom podpisu darkyne na darovacej zmluve, ktoré prvostupňový súd nevykonal. Ani odvolací súd vzhľadom na zistený skutkový

stav nepovažuje navrhovaný dôkazný prostriedok za taký, ktorý bolo nevyhnutné vykonať, pretože prvostupňový súd dospel na základe vykonaných dôkazov k dostatočnému zisteniu skutkového stavu a na zistený skutkový stav prijal správny právny záver. Ním zistený skutkový stav obstojí. Potrebné je poukázať aj na závery právoplatne skončeného trestného stíhania vo veci poškodenej M. E. pre prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, 2 Trestného zákona. Uznesením vyšetrovateľa OR PZ, odboru kriminálnej polície v Prešove ČVS: ORP- 27/2-VYS-PO-2014 zo dňa 15.08.2014 bolo zastavené podľa § 215 ods. 1 písm. b Trestného poriadku, lebo skutok nie je trestným činom (čl.81). Voči uzneseniu nebola podaná sťažnosť.

Aj zo záverov odboru kriminálnej polície OR PZ Prešov vyplýva, že žalovaná v 2. rade vo svojom výsluchu ako svedok uviedla, že svojmu synovi dala čiastku na dome v K. a podpisovala papiere ľavou rukou, lebo pravá ju bolí. Chcela to dať synovi, nechcela to dať nikomu inému, syn A. sa o ňu stará a ona to tak chcela. Ďalej z výsluchu Q. Z. zistil, že táto pracuje od r. 2004 ako matrikárka na Obecnom úrade v Z. M., pričom potvrdila, že pani E. podpisovala jednotlivé exempláre ľavou rukou a ešte pred tým si skúšala podpis na papierik. Zmluvy pomaly podpísala a podpísala sa potom aj do osvedčovacej knihy. Trvalo to dosť dlho. Zdala sa jej v poriadku, riadne komunikovala, akurát sa podpisovala ľavou rukou, lebo pravou nemohla, ale podpísala sa sama bez pomoci.

Ďalej boli vypočuté ako svedkyne Mgr. T. M., ktorá je sociálnou pracovníčkou v zariadení pre seniorov I. v R., ktorá uviedla, že pani E. sa drží celkom dobre, stav zodpovedá veku, komunikuje, vždy povie, keď niečo chce, nerozpráva od veci, na doklad o dávke napíše svoje priezvisko, píše pomaly, ale vždy sa podpíše. Vyšetrovateľ mal za to, že pani E. podpísala dňa 12.04.2012 zmluvu za prítomnosti matrikárky Obecného úradu v Z. M.. Mal za to, že tvrdenia sťažovateľky (žalobkyne), že túto zmluvu nepodpísala jej stará mama neboli potvrdené, pretože sa podpísala pred vyšetrovateľom a tiež boli zabezpečené písomnosti s jej podpisom z obdobia, kedy došlo k podpisu predmetnej darovacej zmluvy. S prihliadnutím na predmetné závery OR PZ odboru kriminálnej polície Prešov v uznesení zo dňa 15.08.2014 odvolací súd konštatuje, že navrhnutý dôkazný prostriedok zo strany žalobkyne nebolo nevyhnutné vykonať. Skutkový stav bol dostatočne zistený bez vykonania tohto dôkazu. Prvostupňovým súdom bol dostatočne zistený skutkový stav vo vzťahu k zisteniam o pravosti podpisu darykyne na darovacej zmluve. Zákon stanoví zásadu, že tam, kde posúdenie skutkového stavu závisí na odborných znalostiach, je povinnosťou súdu posúdiť tieto okolnosti len prostredníctvom odborného znaleckého posudku. Ide teda o odborné znalosti potrebné k posúdeniu skutočnosti. Správny bol postup prvostupňového súdu, pokiaľ po zhromaždení a zistení všetkých skutkových podkladov a vykonaním všetkých potrebných dôkazov dospel k objasneniu rozhodných skutočností vo vzťahu k pravosti podpisu na darovacej zmluve. „Nemožno súhlasiť s tvrdením sťažovateľky, že súdy sú povinné vyhovieť návrhu na doplnenie dokazovania tak, ako boli navrhnuté v priebehu občianskoprávneho konania. Spôsob ako súd rozhoduje a či je povinný určiť osobu znalca k zhodnoteniu odborných problémov, je všeobecný súd povinný rozhodovať na základe spoľahlivo zisteného skutkového stavu, keď pri tejto činnosti je viazaný pravidlami obsiahnutými v ustanovení § 120 ods. 1 O.s.p., čo znamená možnosť vykonať také dôkazy, ktoré objektívnym a spoľahlivým spôsobom zistia právne relevantné skutočnosti. Zo zásady rovnosti strán je zrejmé, že ustanovenie znalca v konkrétnom odbornom probléme je iba záležitosťou súdu a nie účastníkov konania, pretože iný postup by znamenal porušenie zásady ústavnosti a tým súvisiace porušenie základných ľudských práv a slobôd (porovnaj ÚS ČR sv. 17 č. 15 s. 109 Zb. Občiansky súdny rád Komentár, 1.diel, vydanie Bureš, Drápal, Krčmár a kolektív, str. 595).

Z vykonaného dokazovania, z výsluchov svedkov a účastníkov konania, z listinných dôkazov je možné prijať záver, že objektívnym spôsobom a dostatočným spôsobom bolo zistené, že žalovaná v 2. rade podpísala vlastnoručne darovaciu zmluvu, ktorej neplatnosť je napadnutá. Prvostupňový súd preskúmaval neplatnosť právneho úkonu na základe tvrdenia žalobkyne, že neplatnosť právneho úkonu je spôsobená tým, že podpis na zmluve nie je vlastnoručným podpisom darykyne a teda že nejde o podpis konajúcej osoby.

Podpisom je napísanie mena fyzickej osoby jej vlastnou rukou. Ustanovenie § 40 ods. 3 OZ hovorí o podpise strán bez toho, aby bližšie určilo, čo považuje za podpis. Samotný pojem „podpis“ nie je v práve definovaný. Jedinú nám známu právnu definíciu tohto pojmu podal rakúsky Najvyšší správny súd: „Podpis je zobrazenie písmen bežného písma, z ktorého tretia osoba, ktorá pozná meno podpisujúceho, je schopná ešte toto meno vyčítať z vonkajšej formy písma. Nemožno požadovať, aby podpis bol

čitateľný. Avšak musí ísť o charakteristický ťah písma, ktorý podpisujúceho dostatočne individualizuje, vykazujúce zodpovedajúce charakteristické znaky a ktorý predstavuje podpis mena“.

Vo vzťahu k podpisu na písomnom právnom úkone (listine) zákon - na rozdiel od samotného textu listiny - výslovne vyžaduje podpis toho, koho takýto právny úkon zaväzuje. Podľa § 40 ods. 3 OZ je písomný právny úkon platný, ak je podpísaný konajúcou osobou. Hoci z citovaného ustanovenia to priamo nevyplýva, podpis na listine sa v súkromnom práve považuje za riadny (osobný), ak je vlastnoručný. Vlastnoručný podpis vyjadruje individuálne a charakteristické znaky rukopisu podpísanej osoby. Za vlastnoručný podpis sa budú považovať všetky prípady, keď písací prostriedok je vedený rukou (končatinou) konajúceho subjektu.

Stanovisko právnej vedy na vymedzenie pojmu „vlastnoručný podpis“ je ešte voľnejšie. Napr. K. N. uvádza, že za „vlastnoručný“ je potrebné uznať i podpisy osôb, ktoré sa z dôvodu nemoci, úrazu a pod. nedokážu podpísať rukou, ale sa naučili písať napr. nohou, tužkou držanou v ústach a pod. Podľa neho je rozhodujúce, že sa konajúca osoba sama podpísala; je ľahostajné, aký jej telesný úd in concreto nahradil funkciu ruky. To sa podľa nášho názoru týka i prípadov, ak bol podpis urobený za pomoci protézy alebo podobnej pomôcky (porovnaj Podpis na súkromných listinách JUDr. T. Y., CSc. FEKETE, I.: Podpis na súkromných listinách. Justičná revue, 60, 2008, č. 2, s. 201 - 215.)

Odvolací dôvod podľa ustanovenia § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvého stupňa vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 132 O.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli počas konania najavo.

Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvého stupňa založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov účastníkov alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 133 až 135 O.s.p. Rozhodnutiu súdu nemožno vytknúť nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali a ani nevyšli za konania najavo, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne, že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 133 až §135 O.s.p., alebo že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

Súd prvého stupňa vykonal vo veci rozsiahle dokazovanie a náležite zistil skutkový stav, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 132 O.s.p., z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie a zo zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver.

K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p. odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad. Prvostupňový súd správne právne vec posúdil. Odvolací súd v prejednávanej veci dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

Žalobkyňa namieta aj nepreskúmateľnosť rozsudku.

Odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa obsahuje odpovede na všetky argumenty uvádzané žalovanou v odvolaní a odvolacie námietky nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vyrovnal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup v odôvodnení je dostatočne vysvetlený.

Z rozsudku prvostupňového súdu je možné vyvodiť záver o tom, z akého skutkového stavu pri svojom rozhodnutí vychádzal a jeho právne odôvodnenie je dostačujúce.

Žalobkyni sa nepodarilo v konaní preukázať jej tvrdenia o nepravosti podpisu žalovanej v 2. rade na darovacej zmluve. Vzhľadom na všetky uvedené dôvody je možné prijať záver, že nebolo vykonaným dokazovaním a doplneným dokazovaním pred odvolacím súdom možné prijať skutkový záver o tom, že na napadnutej darovacej zmluve nie je podpis daryne. Správny je tak prijatý právny názor prvostupňového súdu, že darovacia zmluva uzavretá medzi žalovanou v 2. rade a žalovaným v 1. rade je platným právnym úkonom.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Žalobkyňa nebola úspešná v odvolacom konaní, preto jej nevznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania, tento nárok vznikol žalovanému v 1. rade, ktorý si podaním doručenom odvolacieho súdu dňa 25.09.2015 vyčíslil trovy odvolacieho konania. Patrí mu tak náhrada trov konania pozostávajúca z trov právneho zastúpenia vo výške 197,58 Eur za:

1. úkony právnej pomoci podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“): 1. vyjadrenie vo veci samej zo dňa 23.06.2014 vo výške 60,07 Eur podľa ust. § 13a ods. 1 písm. c) vyhlášky. 2. účasť na konaní Krajského súdu v Prešove dňa 24.09.2015 vo výške 60,07 podľa ust. § 13a ods. 1 písm. d) vyhlášky, spolu 120,07 Eur,

2. režijný paušál 1x 8,04 Eur za rok 2014 a 1x 8,39 Eur za rok 2015 podľa ust. § 16 ods. 3 vyhlášky, spolu 16,43 Eur,

3. náhradu za stratu času podľa ust. § 17 ods. 1 vyhlášky: čas strávený cestou zo sídla právneho zástupcu v Košiciach na Krajský súd v Prešove a späť dňa 24.09.2015; 4x 0,5 hod. (4x 13,98 Eur), spolu 55,92 Eur,

4. cestovné výdavky podľa ust. § 16 ods. 4 vyhlášky v spojení s ostat. pr. predpismi: so sídla právneho zástupcu a späť na pojednávanie dňa 24.09.2015 (C. - O.: 37km x 2 - mimo diaľnice) 74 km x 1.369 Eur/ 1 liter, osobné vozidlo Ford Fiesta 1,2, ŠPZ: KE 253 JG, priemerná spotreba paliva podľa TP : 5,02/100 km, spolu 5,09 Eur.

Náhradu trov odvolacieho konania v celkovej výške 197,58 Eur je žalobkyňa povinná zaplatiť žalovanému v 1. rade na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jána Prazňáka, advokáta do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.